

Sag C-377/07

Finanzamt Speyer-Germersheim

mod

STEKO Industriemontage GmbH

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Bundesfinanzhof)

»Selskabsskat – overgangsbestemmelser – fradrag for værdiforringelse af kapitalandele i ikke-hjemmehørende selskaber«

Sammendrag af dom

Frie kapitalbevægelser – restriktioner – skattelovgivning – selskabsskat

(Art. 56 EF)

Under omstændigheder, hvor et hjemmehørende kapitalelskab i et andet kapitalelskab besidder kapitalandele, som ikke overstiger 10%, og hvor førstnævnte selskab oplever et fald i fortjenesten som følge af en delvis afskrivning af dets kapitalandele i sidstnævnte selskab, skal artikel 56 EF fortolkes således, at den er til hinder for, at et forbud mod at fradrage fald i fortjenesten i forbindelse med sådanne kapitalandele træder i kraft tidligere for så vidt angår kapitalandele i ikke-hjemmehørende selskaber end hvad angår kapitalandele i hjemmehørende selskaber.

En sådan forskellig behandling ud fra stedet, hvor kapitalen er investeret, kan således afholde en aktionær fra at investere sin kapital i et selskab med hjemsted i en anden medlemsstat og kan indebære en restriktiv virkning for selskaber med hjemsted i andre stater, idet den udgør en hindring for, at de kan rejse kapital i den pågældende medlemsstat. Desuden kan den omstændighed, at muligheden for at reducere den skattepligtige fortjeneste ved delvise afskrivninger ophører hurtigere for kapitalandele i et ikke-hjemmehørende selskab end for kapitalandele i et hjemmehørende selskab, afholde det omhandlede selskab fra at beholde kapitalandele i et ikke-hjemmehørende selskab og tilskynde det til at afhænde disse hurtigere end det ville have gjort, hvis der var tale om kapitalandele i hjemmehørende selskaber. Det er i denne forbindelse uden betydning, at der kun er tale om forskelsbehandling i en begrænset periode, da denne omstændighed i sig selv nemlig ikke udelukker, at forskelsbehandlingen har afgørende følger, og at der foreligger en faktisk begrænsning for kapitalens frie bevægelighed.

Hvad angår et hjemmehørende selskabs mulighed for at foretage fradrag i dets skattepligtige indkomst for fald i fortjenesten, som skyldes en delvis afskrivning af dets kapitalandele, alt afhængig af, om disse er i et hjemmehørende eller ikke-hjemmehørende selskab, er den forskellige behandling ikke baseret på, at der foreligger objektive forskellige situationer.

En sådan forskellig behandling kan heller ikke begrundes under henvisning til det råderum, som medlemsstaterne råder over ved indførelsen af en overgangsordning med henblik på at bringe den nationale selskabsskatteordning i overensstemmelse med fællesskabsretten og fjerne en eventuel forskelsbehandling. Dette råderum begrænses nemlig af pligten til at iagttage de grundlæggende friheder og navnlig til at iagttage princippet om kapitalens frie bevægelighed. Selv om en sådan overgangsordning kan anses for udtryk for et legitimt ønske om at sikre en problemfri overgang fra

den gamle til den nye ordning, og selv om der findes argumenter, der kan forklare årsagen til, at den nye ordning er blevet indført senere for selskaber, som ejede kapitalandele i hjemmehørende selskaber, kan sådanne argumenter ikke berettige en sådan forskellig behandling til skade for selskaber, som besidder kapitalandele i ikke-hjemmehørende selskaber.

En sådan forskellig behandling kan heller ikke begrundes i nødvendigheden af at sikre sammenhængen i beskatningsordningen, eftersom den omstændighed, at det er muligt efterfølgende at få fritagelse for fortjeneste opnået ved afståelse i tilfælde af, at der er optjent et overskud af en tilstrækkelig størrelse, ikke udgør et hensyn til sammenhængen i skattemæssig henseende, der kan begrunde et afslag på straksfradrag for tab lidt af selskaber, der ejer andele i ikke-hjemmehørende selskaber.

Hvad angår argumentet vedrørende nødvendigheden af at sikre en effektiv skattekontrol er et sådant tvingende alment hensyn under alle omstændigheder uden relevans, når værdiforringelsen af kapitalandele i ikke-hjemmehørende selskaber følger af et kursfald på børserne.

(jf. præmis 27-29, 35, 49, 50 og 54-56 samt domskonkl.)

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

22. januar 2009 (*)

»Selskabsskat – overgangsbestemmelser – fradrag for værdiforringelse af kapitalandele i ikke-hjemmehørende selskaber«

I sag C-377/07,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 234 EF, indgivet af Bundesfinanzhof (Tyskland) ved afgørelse af 4. april 2007, indgået til Domstolen den 8. august 2007, i sagen:

Finanzamt Speyer- Gernersheim

mod

STEKO Industriemontage GmbH,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, P. Jann, og dommerne M. Ilešić, A. Tizzano, A. Borg Barthet og E. Levits (refererende dommer),

generaladvokat: D. Ruiz-Jarabo Colomer

justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- den tyske regering ved M. Lumma og C. Blaschke, som befuldmægtigede
- Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved R. Lyal og W. Mölls, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 56 EF.

2 Anmodningen er blevet fremsat i forbindelse med en tvist mellem Finanzamt Speyer-Germersheim (herefter »Finanzamt«) og STEKO Industriemontage GmbH (herefter »STEKO«) vedrørende fastlæggelse af beskatningsgrundlaget for erhvervsskat og selskabsskat for STEKO for årene 2001 og 2002.

Nationale bestemmelser

3 I henhold til § 8b, stk. 2, første punktum, i den tyske lov af 1999 om selskabsskat (Körperschaftsteuergesetz 1999), som ændret den 14. september 2000 (herefter »KStG's tidligere affattelse«), skulle den fortjeneste, som de deri angivne ubegrænset skattepligtige selskaber, der havde aktier i udenlandske selskaber, havde opnået ved salg heraf, ikke medtages i beskatningsgrundlaget. I henhold til den nævnte bestemmelse, sammenholdt med samme lovs § 8b, stk. 5, eller § 26, stk. 2 og 3, var betingelsen herfor et krav om en kapitalandel på mindst 10%.

4 Ifølge § 8b, stk. 2, andet punktum, i KStG's tidligere affattelse var der på samme betingelser forbud mod fradrag for tab ved afhændelse af kapitalandele. Den forelæggende ret har herved anført, at dette forbud ikke omhandlede indtægtsnedgang, som forekom som følge af afskrivninger på værdien af kapitalandele (delvise afskrivninger).

5 I det omfang et hjemmehørende selskab ejede kapitalandele i hjemmehørende selskaber – uafhængig af størrelsen af disse kapitalandele – eller kapitalandele i ikke-hjemmehørende selskaber på under 10%, var fastlæggelsen af fortjenesten omfattet af § 8, stk. 2, i KStG's tidligere affattelse, sammenholdt med § 4, stk. 1, i den tyske lov om indkomstskat (Einkommensteuergesetz).

6 I henhold til disse bestemmelser var fortjeneste opnået ved salg af kapitalandele i et hjemmehørende kapital-selskab skattepligtig, og tab ved afhændelse af sådanne kapitalandele såvel som tab som følge af en delvis nedskrivning af værdien af disse kapitalandele kunne medtages i beskatningsgrundlaget.

7 I forbindelse med omlægningen fra den beskatningsordning, som tidligere fandt anvendelse, til ordningen med en beskatning af den halve indkomst med henblik på fastlæggelse af selskabsskat blev selskabsskatteloven ændret ved lov om skatnedsættelse og reform af virksomhedsbeskatning for 2001-2002 (Gesetz zur Senkung der Steuersätze und zur Reform der Unternehmensbesteuerung 2001/2002) af 23. oktober 2000 (BGBl. 2000 I, s. 1433).

8 Fremover indgår fortjeneste opnået ved salg af kapitalandele i selskaber og personsammenslutninger i medfør af selskabsskattelovens § 8b, stk. 2, første punktum, som ændret den 23. oktober 2000 (herefter »KStG's nye affattelse«), ikke i beskatningsgrundlaget, uanset om der er tale om kapitalandele i hjemmehørende eller ikke-hjemmehørende selskaber og uanset størrelsen af kapitalandelene.

9 § 8b, stk. 3, i KStG's nye affattelse bestemmer, at en indtægtsnedgang, som forekommer som følge af afskrivninger på værdien af disse kapitalandele (delvise afskrivninger) eller en afhændelse af disse, ikke skal indgå i fastlæggelsen af beskatningsgrundlaget.

10 § 34, stk. 4, første punktum, nr. 2, i KStG's nye affattelse er en overgangsbestemmelse, som vedrører anvendelsen af samme lovs § 8b, stk. 2 og 3.

11 Denne bestemmelse fastsætter, at hvis kapitalandelene ejes i et hjemmehørende selskab, skal § 8b, stk. 2 og 3, i KStG's nye affattelse normalt først anvendes på skatteåret 2002, idet den kun kan finde anvendelse på skatteåret 2001, hvis det selskab, hvori kapitalandelen ejes, i 2001 har ændret sit regnskabsår fra at være kalenderåret til en anden periode.

12 Hvis kapitalandelene derimod ejes i et ikke-hjemmehørende selskab, finder § 8b, stk. 2 og 3, i KStG's nye affattelse ifølge den forelæggende ret derimod anvendelse på regnskabsåret 2001, eftersom kapitalsekskabets regnskabsår falder sammen med kalenderåret.

Twisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

13 STEKO, et anpartsselskab med hjemsted i Tyskland, havde blandt sine investeringsgoder i 2001 kapitalandele i ikke-hjemmehørende selskaber. Disse andele var på mindre end 10%. Den forelæggende ret har oplyst, at den ikke har kendskab til, om der er tale om andele i selskaber med hjemsted i andre medlemsstater eller i tredjelande.

14 STEKO har i sit årsregnskab af 31. december 2001 ikke ansat de nævnte kapitalandele til deres hidtil bogførte værdi på 220 021,09 DEM, men derimod, grundet et kursfald, til en lavere delværdi på 139 775,35 DEM. Dette skulle have resulteret i en nedgang i den skattepligtige indtægt på 80 245,74 DEM.

15 Finanzamt godkendte den lavere delværdi, eftersom der var tale om et fald i aktiernes værdi, der var af permanent karakter. Finanzamt fandt imidlertid, at indtægtsnedgangen ikke kunne tages i betragtning ved fastsættelsen af den skattepligtige indkomst, eftersom § 8b, stk. 3, i KStG's nye affattelse og det hermed indførte forbud mod fradrag for en sådan nedsat værdi fandt anvendelse med virkning fra skatteåret 2001 på kapitalandele i ikke-hjemmehørende selskaber.

16 STEKO fik ved dom af 29. september 2005 afsagt af Finanzgericht Rheinland-Pfalz medhold i sit søgsmål til prøvelse af den afgiftsfastsættelse, som Finanzamt havde foretaget på dette grundlag, hvorefter Finanzamt indgav en revisionsanke mod den nævnte dom for Bundesfinanzhof.

17 Den forelæggende ret har oplyst, at hvad angår 2001 kunne STEKO ikke i medfør af § 8b, stk. 3, i KStG's nye affattelse fradrage et beløb, som svarer til den indtægtsnedgang, som er

forbundet med dets kapitalandele i ikke-hjemmehørende selskaber. Hvad derimod angår kapitalandele i hjemmehørende selskaber fandt den nævnte bestemmelse i princippet tidligst anvendelse fra 2002. De af STEKO foretagne delvise afskrivninger kunne have været medregnet med henblik på at reducere det beløb, som skulle betales i skat, hvis de havde vedrørt kapitalandele i hjemmehørende selskaber, eftersom et fradrag for sådanne afskrivninger ikke var forbudt.

18 Ifølge Bundesfinanzhof var kapitalandele i ikke-hjemmehørende selskaber, hvor der efter al sandsynlighed er tale om en permanent værdiforringelse, i 2001 ringere stillet skattemæssigt end tilsvarende kapitalandele i hjemmehørende selskaber. Henset til de særlige omstændigheder, som foreligger i denne sag, spørger den forelæggende ret imidlertid, om denne sontring er i strid med de frie kapitalbevægelser.

19 For det første er Bundesfinanzhof i tvivl om, hvorvidt en forskelsbehandling af relativt begrænset varighed kan hindre afgiftspligtige personer i at investere i ikke-hjemmehørende selskaber eller afholde dem fra at investere i sådanne.

20 For det andet er den forelæggende ret af den opfattelse, at en eventuel restriktion for de frie kapitalbevægelser er tilladt i en overgangsperiode, for så vidt som omlægningen fra den beskatningsordning, som tidligere fandt anvendelse, til ordningen med en beskatning af den halve indkomst er fordelagtig hvad angår kapitalandele i ikke-hjemmehørende selskaber.

21 For det tredje spørger den forelæggende ret, om en sådan restriktion for så vidt angår kapitalandele i selskaber med hjemsted i tredjelande kan begrundes i nødvendigheden af at sikre en skattekontrol under henvisning til, at dette element kan være afgørende i tilfælde, hvor det omhandlede fald i fortjenesten skyldes en værdiforringelse af kapitalandelene i et givent selskab, idet en sådan værdiforringelse almindeligvis alene skyldes forhold i det selskab, hvori kapitalandelene ejes, men som efter al sandsynlighed ikke spiller nogen rolle, når en sådan værdiforringelse er en følge af et fald i aktiekursen.

22 Bundesfinanzhof har under disse omstændigheder besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er artikel 56 EF til hinder for en bestemmelse i en medlemsstat, hvorefter et forbud mod fradrag af fald i fortjenesten i forbindelse med et kapitalselskabs kapitalandele i et andet kapitalselskab træder i kraft tidligere for så vidt angår kapitalandele i udenlandske selskaber end hvad angår kapitalandele i hjemmehørende selskaber?«

Om det præjudicielle spørgsmål

23 Det bemærkes, at foranstaltninger, der er forbudt ifølge artikel 56, stk. 1, EF i deres egenskab af restriktioner for kapitalbevægelserne, omfatter sådanne foranstaltninger, som afholder en ikke-hjemmehørende person fra at foretage investeringer i en medlemsstat, eller sådanne, der afholder denne medlemsstats borgere fra at foretage investeringer i andre medlemsstater (jf. dom af 23.2.2006, sag C-513/03, van Hilten-van der Heijden, Sml. I, s. 1957, præmis 44, af 25.1.2007, sag C-370/05, Festersen, Sml. I, s. 1129, præmis 24, og af 18.12.2007, sag C-101/05, A, Sml. I, s. 11531, præmis 40).

24 Nationale foranstaltninger, som udgør »restriktioner« i henhold til artikel 56, stk. 1, EF, omfatter ikke kun foranstaltninger, som kan hindre eller begrænse erhvervelse af aktier i selskaber med hjemsted i andre medlemsstater (dom af 23.10.2007, sag C-112/05, Kommissionen mod Tyskland, Sml. I, s. 8995, præmis 19 og den deri nævnte retspraksis), men ligeledes foranstaltninger, som er egnet til at afholde investorer fra at investere i selskaber med hjemsted i

andre medlemsstater (jf. analogt dom af 12.12.2002, sag C-324/00, Lankhorst-Hohorst, Sml. I, s. 11779, præmis 32, og af 13.3.2007, sag C-524/04, Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, Sml. I, s. 2107, præmis 61).

25 Hvad angår hovedsagen fremgår det af forelæggelsesafgørelsen, at et hjemmehørende selskab i 2001 ikke kunne foretage fradrag for fald i fortjenesten, som skyldes en delvis afskrivning af kapitalandele i ikke-hjemmehørende selskaber, i dets skattepligtige indkomst. Derimod kunne et hjemmehørende selskab i samme år og i øvrigt under identiske betingelser foretage fradrag for sådanne fald i fortjenesten i dets skattepligtige indkomst, når de vedrørte kapitalandele i hjemmehørende selskaber.

26 Som den forelæggende ret har anført, befandt hjemmehørende selskaber, som ejede kapitalandele, der havde undergået en værdiforringelse, i ikke-hjemmehørende selskaber, sig i 2001 i en mindre gunstig situation end selskaber, som ejede sådanne kapitalandele i hjemmehørende selskaber.

27 En sådan forskellig behandling ud fra stedet, hvor kapitalen er investeret, indført ved KStG's nye affattelse forud for det skatteår, i løbet af hvilket denne lov trådte i kraft, kan afholde en aktionær fra at investere sin kapital i et selskab med hjemsted i en anden medlemsstat end Forbundsrepublikken Tyskland og kan indebære en restriktiv virkning for selskaber med hjemsted i andre stater, idet den udgør en hindring for, at de kan rejse kapital i Tyskland.

28 Som Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber har anført, kan den omstændighed, at muligheden for at reducere den skattepligtige fortjeneste ved delvise afskrivninger ophører hurtigere for kapitalandele i et ikke-hjemmehørende selskab end for kapitalandele i et hjemmehørende selskab, desuden afholde det omhandlede selskab fra at beholde kapitalandele i et ikke-hjemmehørende selskab og tilskynde det til at afhænde disse hurtigere end det ville have gjort, hvis der var tale om kapitalandele i hjemmehørende selskaber.

29 Det er i denne forbindelse uden betydning, at der kun er tale om forskelsbehandling i en begrænset periode (dom af 18.12.2007, sag C-436/06, Grønfeldt, Sml. I, s. 12357, præmis 15). Denne omstændighed i sig selv udelukker nemlig ikke, at forskelsbehandlingen har afgørende følger, således som det i øvrigt fremgår af de faktiske omstændigheder i hovedsagen, og at der foreligger en faktisk begrænsning for kapitalens frie bevægelighed.

30 Det fremgår af retspraksis, at for at en national skattelovgivning, hvorved der foretages en sondring mellem skatteydere med hensyn til det sted, hvor deres kapital er investeret, kan anses for forenelig med EF-traktatens bestemmelser om de frie kapitalbevægelser, er det nødvendigt, at forskelsbehandlingen vedrører situationer, som ikke er objektivt sammenlignelige eller kan begrundes i et tvingende alment hensyn (dom af 20.5.2008, sag C-194/06, Orange European Smallcap Fund, endnu ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 59 og den deri nævnte retspraksis).

31 Den tyske regering har gjort gældende, at for regnskabsåret 2001 gjaldt der ikke blot en beskatningsordning, som selskaber med kapitalandele i ikke-hjemmehørende selskaber var udelukket fra, men derimod to forskellige ordninger vedrørende skattelempelser. Selskaber med kapitalandele i hjemmehørende selskaber var således underlagt det gamle skattelempelsessystem, mens selskaber med kapitalandele i ikke-hjemmehørende selskaber var underlagt den nye ordning, dvs. en beskatning af den halve indkomst.

32 Ifølge den tyske regering er den situation, som et selskab, der besidder kapitalandele i et hjemmehørende selskab, befinder sig i, og den situation, som et selskab, der besidder kapitalandele i et ikke-hjemmehørende selskab, befinder sig i, derfor ikke objektivt

sammenlignelige.

33 En sådan argumentation kan ikke tiltrædes. Anvendelsen af forskellige beskatningsordninger på et hjemmehørende selskab, alt afhængig af, om det besidder kapitalandele i hjemmehørende eller i ikke-hjemmehørende selskaber, udgør ikke et gyldigt kriterium med henblik på at afgøre, om der foreligger objektivt sammenlignelige situationer og dermed afgøre, om der objektivt set er forskel på sådanne situationer. Anvendelsen af forskellige beskatningsordninger ligger netop til grund for den forskellige behandling, hvis berettigelse skal vurderes.

34 Det bemærkes desuden, at Domstolen allerede har fastslået, at hvad angår tab lidt af moderselskaber med hjemsted i Tyskland på grund af afskrivning på værdien af deres kapitalandele i datterselskaber befinder disse selskaber sig i en sammenlignelig situation, uanset om det drejer sig om kapitalandele i datterselskaber med hjemsted i Tyskland eller i andre medlemsstater. Domstolen har fastslået, at i begge disse tilfælde bæres på den ene side de tab, der ansøges om fradrag for, af moderselskaberne, og på den anden side beskattes disse datterselskabers overskud, uanset om de hidrører fra datterselskaber, der er skattepligtige i Tyskland, eller fra datterselskaber, der er skattepligtige i andre medlemsstater, ikke hos moderselskaberne (dom af 29.3.2007, sag C-347/04, Rewe Zentralfinanz, Sml. I, s. 2647, præmis 34).

35 Omlægningen til ordningen med en beskatning af den halve indkomst hvad angår hjemmehørende selskaber, som ejer kapitalandele i ikke-hjemmehørende selskaber, har ikke ændret heri. Det må derfor fastslås, at hvad angår et hjemmehørende selskabs mulighed for at foretage fradrag i dets skattepligtige indkomst for fald i fortjenesten, som skyldes en delvis afskrivning af dets kapitalandele, alt afhængig af om disse er i et hjemmehørende eller ikke-hjemmehørende selskab, er den forskellige behandling ikke baseret på, at der foreligger objektivt forskellige situationer.

36 Det må hernæst undersøges, om en forskellig behandling som den i hovedsagen omhandlede kan begrundes i et tvingende alment hensyn.

37 For det første mener den tyske regering, i lighed med den forelæggende ret, at den nævnte forskellige behandling bør tillades, idet den er en del af en overgangsordning, som gælder i en begrænset periode, idet den forskudte ikrafttræden af den nye ordning skal ses i sammenhæng med en gradvis overgang fra ordningen med et fuldstændigt fradrag til ordningen med en beskatning af den halve indkomst, som er blevet gennemført med henblik på at sikre, at selskabsskatteordningen er forenelig med fællesskabsretten.

38 Den tyske regering har forklaret, at i medfør af ordningen med et fuldstændigt fradrag blev et kapitalselskab i princippet beskattet med 40%, mens den fortjeneste, som et selskab udbetalte til sine aktionærer, kun blev beskattet med 30%. En aktionær skulle således endnu en gang betale indkomstskat af den udbetalte fortjeneste på grundlag af den pågældendes personlige skattesats. Han kunne imidlertid i sin personskat fuldt ud fradrage den selskabsskat, der allerede var blevet betalt af kapitalselskabet i Tyskland. En dobbeltbeskatning af fortjenesten blev dermed undgået.

39 Hvad derimod angår ordningen om beskatning af den halve indkomst har den tyske regering anført, at et kapitalselskab nu kun beskattes af dets fortjeneste med en fast sats på 25%, uafhængig af spørgsmålet, om det udlodder udbytte til sine aktionærer. Dobbeltbeskatning af udloddet udbytte undgås, idet det kun er halvdelen af udbyttet, som medtages i beregningsgrundlaget for aktionærens indkomstskat, mens udlodning af udbytte fra et selskab til et andet selskab i princippet generelt er fritaget qua dets egenskab af udbytte. Det undgås således, at fortjeneste fra et selskab, som allerede er blevet pålagt en ensartet selskabsskat på 25%, på ny

pålægges selskabsskat i tilfælde af videreudlodning til et andet selskab.

40 Eftersom afhændelse af kapitalandele ifølge den tyske regering fra et økonomisk synspunkt svarer til en fuldstændig udlodning, behandles denne afhændelse som udlodning af udbytte. På samme måde som fritagelsen for udbytte i § 8b, stk. 1, i KStG's nye affattelse tilsigter fritagelsen for fortjenester ved afhændelse af kapitalandele som omhandlet i § 8b, stk. 2, i KStG's nye affattelse også at undgå en økonomisk dobbeltbeskatning, når der er tale om successive kapitalandele. Derimod kan tab i forbindelse med afhændelse af kapitalandele og de tab, som følger af disses værdiforringelse, ikke i medfør af § 8b, stk. 3, i KStG's nye affattelse indgå i beskatningsgrundlaget.

41 Den tyske regering har præciseret, at ordningen med en beskatning af den halve indkomst i princippet trådte i kraft med virkning fra 2001 hvad angår et selskab, som udlodder udbytte.

42 For at sikre, at fortjeneste, som er blevet beskattet hos et kapitalselskab efter fradragsordningen, også beskattes efter denne ordning hos indehaveren af kapitalandele, og for at gøre det muligt for sidstnævnte for sidste gang i den skat, som han skal betale, at fradrage den skat, som dette selskab har betalt, er det blevet besluttet for så vidt angår indehaveren af kapitalandele at bibeholde en sådan ordning for 2001, når udbyttet er baseret på almindelige udlodninger fra et hjemmehørende selskab for 2000.

43 Eftersom fradragsordningen ikke fandt anvendelse på udbytte udloddet af ikke-hjemmehørende kapitalselskaber, kunne den nye ordning med en beskatning af den halve indkomst finde anvendelse på en indehaver af kapitalandele med virkning fra 2001.

44 Den tyske regering har herudover anført, at en medlemsstat bør råde over en vis manøvre mulighed, når den ønsker at indføre en beskatningsordning, som er forenelig med fællesskabsretten, hvilket indebærer, at der ikke består en pligt til at udforme overgangsordningen på en anden måde, end den har gjort, og navnlig at udstrække den ordning, som finder anvendelse på kapitalandele i hjemmehørende selskaber, for så vidt angår dens sidste anvendelsesår, til at gælde kapitalandele i ikke-hjemmehørende selskaber.

45 For det andet er det den tyske regerings opfattelse, at de bestemmelser, som gælder for regnskabsåret 2001, kan begrundes under henvisning til sammenhængen i beskatningsordningen i sin helhed. Ifølge den tyske regering er de nationale skatteregler indrettet således, at de både frembyder fordele og ulemper, som er fuldstændigt symmetriske for kapitalselskaber, uanset om sidstnævnte besidder kapitalandele i ikke-hjemmehørende eller i hjemmehørende selskaber.

46 Hvis et kapitalselskab i løbet af skatteåret 2001 havde afstået kapitalandele i et ikke-hjemmehørende kapitalselskab og i forbindelse hermed realiseret en fortjeneste, kunne det således ifølge den tyske regering oppebære denne fortjeneste i medfør af § 8b, stk. 2, i KStG's nye affattelse, idet det var fritaget for selskabsskat, men det måtte til gengæld acceptere, at et tilsvarende tab – enten direkte i forbindelse med afståelsen af dets kapitalandele eller som følge af afskrivninger på værdien af disse – ikke længere kan medregnes i denne skat. Hvis et kapitalselskab realiserede en fortjeneste ved afståelse af kapitalandele i hjemmehørende selskaber, var denne fortjeneste i henhold til samme logik skattepligtig, men denne beskatning kompenseredes af, at et tab i forbindelse med disse kapitalandele kunne indgå med henblik på at reducere beskatningsgrundlaget. Den nævnte beskatningsordning er således sammenhængende.

47 For det tredje er det den tyske regerings opfattelse, at hvis kapitalandelene ejes i selskaber med hjemsted i tredjelande, kan den forskellige behandling begrundes i nødvendigheden af at sikre en effektiv skattekontrol.

48 De af den tyske regering påberåbte begrundelser kan ikke tiltrædes.

49 Hvad angår argumentet om, at en medlemsstat, der har til hensigt at bringe den nationale selskabsskatteordning i overensstemmelse med fællesskabsretten og fjerne en eventuel forskelsbehandling, skal have et vist råderum ved indførelsen af en overgangsordning, skal det bemærkes, at Domstolen har fastslået, at dette råderum begrænses af pligten til at iagttage de grundlæggende friheder og, navnlig hvad angår hovedsagen, pligten til at iagttage princippet om kapitalens frie bevægelighed (Grønfeldt-dommen, præmis 32).

50 Selv om en overgangsordning som den i hovedsagen omhandlede kan anses for udtryk for et legitimt ønske om at sikre en problemfri overgang fra den gamle til den nye ordning, og selv om den tyske regerings argumenter kan forklare årsagen til, at den nye ordning med en beskatning af den halve indkomst først blev indført i 2002 for selskaber, som ejede kapitalandele i hjemmehørende selskaber, kan sådanne argumenter ikke berettige en sådan forskellig behandling til skade for selskaber som det i hovedsagen omhandlede, som besidder kapitalandele i ikke-hjemmehørende selskaber.

51 Selv om selskaber, som ejer kapitalandele i ikke-hjemmehørende selskaber, således ikke var underlagt ordningen med et fuldstændigt fradrag, som den tyske regering har bekræftet, følger det imidlertid af denne regerings indlæg, at indtil skatteåret 2001 var et hjemmehørende selskab, hvis kapitalandele i et ikke-hjemmehørende selskab ikke oversteg 10%, underlagt den samme behandling som et hjemmehørende selskab, som besad kapitalandele i et hjemmehørende selskab, hvad angår fradrag for delværdien af disse, som kunne indgå i beskatningsgrundlaget.

52 Hvad angår argumentet vedrørende sammenhængen i beskatningsordningen bemærkes, at Domstolen har fastslået, at for at et sådant begrundelsesargument kan tages til følge, skal det være godtgjort, at der foreligger en direkte sammenhæng mellem den pågældende skattemæssige fordel og udligningen af denne fordel ved en bestemt skatteopkrævning (dom af 28.2.2008, sag C-293/06, Deutsche Shell, Sml. I, s. 1129, præmis 38 og den deri nævnte retspraksis).

53 Den direkte karakter af denne sammenhæng skal desuden være fastslået under hensyn til det formål, der forfølges med den pågældende beskatningsordning, ved en streng sammenhæng mellem den skattepligtiges adgang til fradrag og beskatningen (Deutsche Shell-dommen, præmis 39).

54 Hvad angår fastlæggelsen af den skattepligtige indkomst for hjemmehørende selskaber, som ejer kapitalandele i ikke-hjemmehørende selskaber, har Domstolen allerede fastslået, at den omstændighed, at det er muligt efterfølgende at få fritagelse for fortjeneste opnået ved afståelse i tilfælde af, at der er optjent et overskud af en tilstrækkelig størrelse, ikke udgør et hensyn til sammenhængen i skattemæssig henseende, der kan begrunde et afslag på straksfradrag for tab lidt af selskaber, der ejer andele i ikke-hjemmehørende selskaber (jf. analogt Rewe Zentralfinanz-dommen, præmis 67).

55 Hvad endelig angår argumentet vedrørende nødvendigheden af at sikre en effektiv skattekontrol, hvis det lægges til grund, at en sådan nødvendighed udgør et tvingende alment hensyn, som kan påberåbes med henblik på at begrunde restriktioner for den frie bevægelighed for kapitalbevægelser fra eller til tredjelande, bemærkes, at et sådant tvingende alment hensyn under alle omstændigheder er uden relevans, når værdiforringelsen af kapitalandele i ikke-hjemmehørende selskaber, som det er tilfældet i hovedsagen, følger af et kursfald på børserne.

56 Henset til samtlige disse betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at under omstændigheder som dem, der foreligger i hovedsagen, hvor et hjemmehørende kapitalselskab i

et andet kapitalselskab besidder kapitalandele, som ikke overstiger 10%, skal artikel 56 EF fortolkes således, at den er til hinder for, at et forbud mod at fradrage fald i fortjenesten i forbindelse med sådanne kapitalandele træder i kraft tidligere for så vidt angår kapitalandele i ikke-hjemmehørende end hvad angår kapitalandele i hjemmehørende selskaber.

Sagens omkostninger

57 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

Under omstændigheder som dem, der foreligger i hovedsagen, hvor et hjemmehørende kapitalselskab i et andet kapitalselskab besidder kapitalandele, som ikke overstiger 10%, skal artikel 56 EF fortolkes således, at den er til hinder for, at et forbud mod at fradrage fald i fortjenesten i forbindelse med sådanne kapitalandele træder i kraft tidligere for så vidt angår kapitalandele i ikke-hjemmehørende end hvad angår kapitalandele i hjemmehørende selskaber.

Underskrifter

* Processprog: tysk.